

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-10-12-041/25-22617/2

Podgorica, 10.07.2025.godine

Za: MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA, Arsenija Boljevića 2, Podgorica
gospođi, Majdi Adžović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske

Veza: Vaš akt br: 01-011/25-1108/1 od 03.07.2025. godine

Poštovana gospođo Adžović,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Budući da u Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske poreski tretman nije eksplicitno spomenut, već su date opšte smjernice koje uvažavaju nacionalno zakonodavstvo i postojeće sporazume, nemamo komentar na dostavljeni Predlog zakona, iz domena nadležnosti Direktorata za poreski i carinski sistem.

Međutim, napominjemo da je primjena Zakona o auto putu, kao nacionalnog propisa, u prethodnom periodu izazvala značajne poteškoće usljed preširoko definisanih i nedovoljno preciziranih odredbi, što je ostavljalo prostor za različita tumačenja i onemogućavalo Poresku upravu da dosljedno brani svoje stavove tokom poreskih kontrola.

S obzirom na to da je zakon prvobitno donijet u cilju obezbjeđenja finansiranja izgradnje autoputa, realizovanog putem kineske Eksim banke, prepoznamo i ukazujemo da bi se potpisivanjem novog sporazuma/aranžmana, gdje bi korisnik kredita i investitor bila država Crna Gora i primjenom člana 25 Zakona o auto putu u kojem se navodi da: "Odredbe čl. 16 do 23 ovog zakona primjenjuju se samo u slučaju ako se projekat autoputa realizuje na osnovu međudržavnog sporazuma i kreditnog aranžmana po osnovu tog sporazuma, ukoliko je korisnik kredita i investitor država Crna Gora", moglo dati prostora da se na isti način iskoriste poreske olakšice, a nedovoljno precizirane poreske norme dovedu do svjesnog ulaska u sporne situacije, što bi dodatno otežalo sprovođenje poreske politike Crne Gore.

Uvidom u dostavljeni materijal utvrđeno je da je predmetnim Predlogom zakona o saradnji uspostavlja okvir za razvoj infrastrukturnih projekata. Glavni cilj ovog dokumenta je unapređenje kako drumskog, tako i željezničkog saobraćaja.

Shodno dostavljenom materijalu, za implementaciju dostavljenog Predloga zakona o saradnji nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske. Napominjemo, sve aktivnosti na implementaciji Sporazuma moraju biti usklađene sa crnogorskom zakonskom regulativom i sa sredstvima koja su planirana godišnjim zakonom o budžetu Crne Gore za predmetne namjene.

Takođe, Zakonom o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 011/23) član 13 stav 1 tačka 2 predviđeno je izuzeće od primjene Zakona za nabavke roba, usluga ili radova koje se sprovode u skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od procedura javnih nabavki, na osnovu pravnih instrumenata kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, kao što su međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više država članica Evropske unije ili trećih država, za nabavke koje će ugovorne strane zajednički realizovati ili koristiti. Ministarstvo finansija napominje da se u daljim proceduralnim radnjama vodi računa o st. 3, 4 i 5 člana 13 ovog Zakona.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

PREDLOG

ZAKON O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SARADNJI U OBLASTI RAZVOJA INFRASTRUKTURE IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE MAĐARSKE

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske, potpisan u Budimpešti, 01. jula 2025. godine, u originalu na crnogorskom, mađarskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na crnogorskom i engleskom jeziku glasi:

SPORAZUM O SARADNJI U OBLASTI RAZVOJA INFRASTRUKTURE IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE MAĐARSKE

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: „VCG“) i Vlada Mađarske (u daljem tekstu: „VM“) (zajedno: „Strane“, a pojedinačno: „Strana“),

(A) Želeći da ojačaju odnose između dvije države u skladu sa principima Povelje Ujedinjenih nacija i normama međunarodnog prava, da unaprijede izuzetne bilateralne odnose, podstaknu preduzetništvo i saradnju u oblastima od zajedničkog interesa (u daljem tekstu: „Saradnja“);

(B) Imajući u vidu zajedničko uvjerenje Strana u principe mirnog suživota među narodima i neophodnost zajedničke saradnje za postizanje međunarodnog mira, sigurnosti, stabilnosti i prosperiteta;

(C) Sa iskrenom željom da ovaj Sporazum predstavlja pravni okvir za dalji razvoj bilateralnih odnosa u oblastima saradnje definisanim Okvirnim sporazumom o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske u oblasti infrastrukturnih projekata potpisanim 17.07.2019. godine, naročito radi unapređenja interesa i dobrobiti njihovih naroda, Strane su se složile o sljedećem:

Član 1

1. Strane će podsticati i promovisati saradnju između dvije države na principima prijateljstva, punog poštovanja suvereniteta i zajedničkih interesa, u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonima, međunarodnim pravom i odredbama ovog Sporazuma.
2. Strane će naročito podsticati saradnju i strateška partnerstva u oblasti razvoja infrastrukture i drugih oblasti od interesa, na osnovu jednakosti i uzajamne koristi, u skladu sa uslovima i odredbama definisanim u ovom Sporazumu, kao i prema uslovima utvrđenim u posebnim sporazumima, memorandumima o razumijevanju i protokolima zaključenim za realizaciju konkretnih projekata i programa predviđenih u oblastima saradnje između Strana i/ili između jedne od Strana i privatnog sektora, ili između privatnih sektora obje Strane, i/ili nadležnih tijela ili organa Strana koji sprovode konkretan projekat ili program.
3. Strane će podsticati saradnju između nadležnih organa, privrednih i drugih javnih i privatnih subjekata, kao i uključivanje građana, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana.

Član 2

Strane će obavljati neophodne konsultacije radi razmjene znanja i iskustava u sljedećim oblastima:

- a) osnivanje specijalizovanih tehničko-ekonomskih zona povezanih sa sektorom izvoza;
- b) razvoj i implementacija infrastrukturnih projekata;
- c) osnivanje malih i srednjih industrijskih preduzeća i saradnja među preduzećima iz obje države;
- d) korišćenje inovativnih tehnologija, savremene infrastrukture i podrška digitalnoj transformaciji.

Član 3

Nakon zajedničkog razmatranja prioriteta ekonomskog razvoja i dobrobiti svojih građana, obje Strane su identifikovale konkretne projekte koji se smatraju strateški važnim za ostvarivanje ciljeva ovog Sporazuma, kako slijedi:

(A) Izgradnja željeznice (u daljem tekstu: „Projekat razvoja željeznice“)

Za potrebe Projekta razvoja željeznice, VCG:

- a) će uključiti mađarsko privredno društvo (u daljem tekstu: „Društvo“) – na osnovu sektorskog pregleda tržišta, kojeg dostavlja VM, o potencijalnim investitorima i izvođačima iz Mađarske koji mogu ispuniti sve zahtjeve projekta – koje VCG bira kao glavnog izvođača i operatera Projekta razvoja željeznice, bez sprovođenja postupka javne nabavke odnosno javnog tendera, ako je to predviđeno odgovarajućim propisima Crne Gore, odnosno ako je u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
- b) će sklopiti strateški sporazum o saradnji sa Društvom kao glavnim izvođačem i kvalifikovati Projekat razvoja željeznice kao investiciju od velikog značaja za nacionalnu ekonomiju,
- c) će sprovesti sve neophodne zakonodavne mjere koje su potrebne za uspješnu realizaciju Projekta.

Za potrebe Projekta razvoja željeznice, VM:

- a) će razmotriti mogućnosti finansiranja tog Projekta, o čemu će biti detaljno definisano u posebnom finansijskom sporazumu.

(B) Izgradnja autoputa (u daljem tekstu: „Projekat razvoja autoputa“)

Za potrebe Projekta razvoja autoputa VCG:

- a) će uključiti mađarsko privredno društvo (u daljem tekstu: „Društvo2“) – na osnovu sektorskog pregleda tržišta, kojeg dostavlja VM, o potencijalnim investitorima i izvođačima iz Mađarske koji mogu ispuniti sve zahtjeve projekta – koje VCG bira kao glavnog izvođača i operatera Projekta razvoja autoputa, bez sprovođenja postupka javne nabavke odnosno javnog tendera, ako je to predviđeno odgovarajućim propisima Crne Gore, odnosno ako je u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
- b) će sklopiti strateški sporazum o saradnji sa Društvom2 kao glavnim izvođačem i kvalifikovati Projekat razvoja autoputa kao investiciju od velikog značaja za nacionalnu ekonomiju,
- c) će sprovesti sve potrebne zakonske mjere za uspješnu realizaciju Projekta razvoja autoputa.

Za potrebe Projekta razvoja autoputa VM:

- a) će razmotriti mogućnost finansiranja Projekta razvoja autoputa, što će biti definisano posebnim finansijskim sporazumom.

Član 4

1. Imajući u vidu strateški značaj Projekata za ekonomski razvoj obje strane, i radi obezbjeđenja njihove izvodljivosti i uspjeha, VM će, u skladu sa odredbama ovog Sporazuma, preduzeti mjere u pravcu olakšanja učešća mađarskih investitora i izvođača iz javnog i privatnog sektora u realizaciji Projekata u definisanim oblastima, kao i podržati VCG pružajući pregled tržišta potencijalnih mađarskih investitora i izvođača koji imaju kapacitete i sposobnost da ispune sve zahtjeve takvih projekata, od kojih će VCG izabrati one koji ispunjavaju sve zajednički dogovorene uslove.
2. VCG može preduzeti sve neophodne zakonske, administrativne i institucionalne mjere, u skladu sa svojim zakonodavstvom, radi efikasne i učinkovite realizacije projekata.
3. Pojediniosti u vezi sa planiranim Projektima biće definisani posebnim sporazumima.

Član 5

1. Ovaj Sporazum neće uticati na obaveze Mađarske kao članice Evropske unije, niti na obaveze VCG koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropskih zajednica, i isti mora biti u skladu sa navedenim obavezama. Stoga, odredbe ovog Sporazuma neće biti tumačene ili primjenjivane, bilo kao pojedinačne norme ili kao cjelina, na način koji bi podrazumijevao prestanak važenja, izmijenu ili bilo kakav drugi uticaj na obaveze koje Mađarska ima na osnovu ugovora na kojima je zasnovana Evropska unija, kao i na primarno i sekundarno zakonodavstvo Evropske unije.
2. Sve forme saradnje u okviru ovog Sporazuma sprovodiće se u skladu sa nacionalnim zakonima Strana.
3. Sporazum neće uticati na prava i obaveze Strana iz ranijih bilateralnih ili multilateralnih ugovora sa trećim državama ili međunarodnim organizacijama.
4. Ukoliko projekti iz ovog Sporazuma ne budu realizovani, Strane će razmotriti mogućnosti saradnje u drugim projektima.

Član 6

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog (30.) dana od prijema posljednjeg obavještenja kojim svaka Strana pismeno, putem diplomatskih kanala, obavještava drugu Stranu o završetku procedure propisane domaćim zakonima potrebne za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
2. Svaka Strana obavještava drugu Stranu pismenim putem, preko diplomatskih kanala, o završetku procedure koju zahtijevaju domaći zakoni, a koja je neophodna za stupanje na snagu ovog Ugovora.
3. Ovaj Sporazum ostaje na snazi u trajanju od pet (5) godina, osim ako ne bude raskinut u skladu sa stavom 4 ovog člana.
4. Svaka Strana može raskinuti Sporazum u bilo kom trenutku uz pismeno obavještenje druge Strane putem diplomatskih kanala; raskid stupa na snagu šest mjeseci od prijema obavještenja.
5. Raskid ovog Sporazuma neće uticati na ispunjenje obaveza, projekata, radnih programa, ugovora i sporazuma koji su već započeti na osnovu ovog Sporazuma, sve dok se te obaveze, projekti, radni programi, ugovori i sporazumi ne završe, osim ako se Strane pismenim dogovorom drugačije ne sporazumiju.
6. Odredbe ili bilo koji dijelovi ovog Sporazuma mogu biti izmijenjeni pismenim sporazumom između Strana, na osnovu međusobnog pristanka. Bilo koja izmjena ovog Sporazuma stupa na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
7. Svaki spor koji može nastati iz tumačenja ili sprovođenja ovog Sporazuma rješavaće se prijateljskim putem kroz konsultacije i pregovore ili, ukoliko te konsultacije ili pregovori ne uspiju riješiti spor, putem diplomatskih kanala između dvije Strane.

Sačinjeno u Budimpešti, dana 01. jula 2025. godine, u dva originalna primjerka na crnogorskom, mađarskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlike u tumačenju Sporazuma, engleski tekst će imati prednost.

Milojko Spajić

Predsjednik Vlade Crne Gore

ZA VLADU CRNE GORE

Viktor Orbán

Predsjednik Vlade Mađarske

ZA VLADU MAĐARSKE

**AGREEMENT
ON COOPERATION IN THE FIELD OF INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO AND THE GOVERNMENT OF HUNGARY**

The Government of Montenegro (hereinafter referred to as 'GOMNE') and the Government of Hungary (hereinafter referred to as 'GOH') (collectively referred to as: 'the Parties' and each as: 'a Party'),

- (A) Desiring to strengthen relations between the two nations in accordance with the principles of the Charter of the United Nations and the norms as established by international law, to enhance the distinguished bilateral relations between the two countries, to promote entrepreneurship and collaboration in fields of common interest and cooperation (hereinafter referred to as 'Cooperation');
- (B) Based on the joint belief of both Parties in the principles of peaceful coexistence between peoples of the world, and the necessity of joint cooperation between countries to achieve international peace and security, stability and prosperity;
- (C) Upon the sincere aspiration to make this Agreement a legal framework for the furthering of bilateral relations covering jointly determined fields of cooperation as specified by the Framework Agreement on Cooperation between the Government of Montenegro and the Government of Hungary in the Field of Infrastructure projects signed on 17.07.2019 and especially in order to promote the interests and welfare of their peoples, the Parties have agreed as follows:

Article 1

- 1. The Parties shall encourage and promote cooperation between the two countries out of principles of friendship, full respect of sovereignty of both countries, and common interests in accordance with relevant national legislations, international laws and charters, and provisions of this Agreement.
- 2. The Parties will especially encourage cooperation and strategic partnerships **in the field of infrastructure development** and areas of interest on the basis of equality and mutual benefits, pursuant to the terms and conditions set forth in this Agreement and under the terms and conditions as defined in separate agreements, memorandums of understanding and protocols concluded for the implementation of concrete projects and programs foreseen in the fields of the Cooperation between the Parties and/or between one of the Parties and the private sector, or between the private sectors of the two Parties, and/or competent bodies or authorities of the Parties implementing a concrete project or program.

3. The Parties will encourage cooperation between authorities, commercial and other public and private entities of both countries, as well as inclusion of citizens, in accordance with the national legislation of the Parties.

Article 2

1. The Parties shall pursue the necessary consultations between both Parties to benefit from their respective national and international expertise and experience in the following areas:
 - a) establishment of specialized technical and economic areas associated with sectoral exports;
 - b) development and implementation of infrastructure projects;
 - c) establishment of small and medium industrial ventures and collaboration between enterprises from both Parties;
 - d) the utilization of innovative technologies and highly developed infrastructures, and supporting digital transformation.

Article 3

Having deliberated jointly on the priorities of economic development and welfare of their citizens, both Parties have identified concrete projects that are deemed of a strategic nature in fulfilling the objectives of this Agreement, as follows:

- (A) **Railway construction:** (hereinafter referred to as 'the Railway Development Project')

For the purposes of the Railway Development Project GOMNE:

- a) will involve a Hungarian economic entity (hereinafter referred to as Entity) – based on a sector specific market overview provided by GOH on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects as the main contractor and operator in the implementation of the Railway Development Project, – where and if permitted by the relevant Montenegrin laws – without the necessity of a public procurement or public tender, however, in line with national legislations,
- b) will enter into a strategic cooperation agreement with the Entity as prime contractor and qualify the Railway Development Project as an investment of major importance for the national economy,
- c) will implement all legislative measures that are required for the successful implementation of the Railway Development Project.

For the purposes of the Railway Development Project GOH

- a) will examine the potential funding of the Railway Development Project, which will be detailed in a separate financing agreement.

- (B) **Motorway construction:** (hereinafter referred to as 'the Motorway Development Project')

For the purposes of the Motorway Development Project GOMNE:

- a) will involve a Hungarian economic entity (hereinafter referred to as Entity2) – based on a sector specific market overview provided by GOH on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects as the main contractor and operator in the implementation of the Motorway Development Project, – where and if permitted by the relevant Montenegrin laws – without the necessity of a public procurement or public tender, however, in line with national legislations,
- b) will enter into a strategic cooperation agreement with the Entity2 as prime contractor and qualify the Motorway Development Project as an investment of major importance for the national economy,
- c) will implement all legislative measures that are required for the successful implementation of the Motorway Development Project.

For the purposes of the Motorway Development Project GOH

- a) will examine the potential funding of the Motorway Development Project, which will be detailed in a separate financing agreement.

Article 4

1. Based on the strategic significance of the Projects for the economic development of both Parties, and with a view to ensuring their feasibility and success, GOH, in accordance with the provisions of this Agreement, shall facilitate the participation of Hungary-based investors and developers from both the public and private sectors in the execution of the Projects in the defined sectors, and support GOMNE by providing a market overview on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects, from which GOMNE will choose the ones that meet all requirements mutually agreed by the Parties.
2. For the purposes of implementation of Projects under this Agreement, the GOMNE, in accordance with its national laws and governmental procedures, may take all necessary legislative, administrative and institutional measures, to facilitate the efficient and effective execution of the Projects.
3. The specific sections of the projects planned to be developed, will be specified and detailed in separate agreements.

Article 5

1. This Agreement shall in no way affect the obligations of Hungary as the member state of the European Union and the obligations of the GOMNE that arises from Stabilization and Association Agreement between Montenegro and the European Communities and is subject to those obligations. Consequently, the provisions of this Agreement shall not be quoted or interpreted, neither in whole nor in part in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of Hungary arising from the Treaties on which the European Union is founded, as well as from the primary and secondary law of the European Union.
2. All forms of cooperation arising from the Agreement shall be implemented in accordance with the national legislation of the Parties.
3. The Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties arising from previous bilateral or multilateral treaties concluded with third states or international organizations.
4. In case the Projects defined in this Agreement are not carried out, the Parties undertake to examine the possibility of cooperating in other projects.

Article 6

1. This Agreement shall enter into force on the 30th (thirtieth) day following the receipt of the last notification through which each Party notifies the other Party in writing, through diplomatic channels of the completion of the procedure required by domestic laws necessary for the entry into force of this Agreement.
2. Each Party notifies the other Party in writing, through diplomatic channels of the completion of the procedure required by domestic laws necessary for the entry into force of this Agreement.
3. This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years unless terminated in accordance with paragraph 4 of this Article.
4. Any Party is entitled to terminate this Agreement at any time, by informing the other Party about such fact in writing through diplomatic channels; this termination shall be valid after six months from the notification date.
5. Termination of this Agreement shall not affect fulfilment of engagements, commitments, projects, work programs, contracts, and agreements already initiated under this Agreement until the completion of such engagements, commitments, projects, work programs, contracts, and agreements, unless otherwise agreed upon in writing by both Parties.

6. The provisions or any texts of this Agreement may be amended by written agreement between the Parties, on the basis of mutual consent; any amendment to this Agreement shall enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article.
7. Any dispute that may arise from the interpretation or the implementation of this Agreement shall be settled amicably through consultations and negotiations or, if those consultations or negotiations fail to resolve the dispute, through diplomatic channels between the two Parties.

Signed in Budapest, on July 01, 2025, in two original copies in the Montenegrin, Hungarian and English language, all texts being equally authentic. In the case of differences in the interpretation of the Agreement, the English text will prevail.

H.E. Mr. Miloško Spajić
Prime Minister of Montenegro
**FOR THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO**

H.E. Mr. Viktor Orbán
Prime Minister of Hungary
FOR THE GOVERNMENT OF HUNGARY

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnov za zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je, između ostalog, propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Bilateralni odnosi Crne Gore i Mađarske su prijateljski, bez otvorenih pitanja, u konstantnom usponu kada je riječ o ekonomskoj saradnji, prožeti zajedničkim interesima i saradnjom kroz članstvo u NATO. Posebnu zahvalnost Mađarskoj iskazujemo u odnosu na kontinuirano zalaganje i podršku ostvarivanju crnogorskih vanjskopolitičkih ciljeva, pri čemu je veoma značajno što Mađarska stalno, uporno i snažno, na bilateralnom i multilateralnom planu, zagovara i promoviše politiku proširenja i nužnost učlanjenja Crne Gore u EU u najskorijem mogućem periodu. Politički dijalog je sadržajan, što pokazuju brojne uzajamne posjete na najvišem nivou, kao i redovne posjete i susreti na visokom nivou, koji daju dinamiku sveukupnoj saradnji.

III OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Sporazum o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske potpisan je 01. jula 2025. godine u Budimpešti. U ime Vlade Crne Gore Sporazum je potpisao predsjednik Vlade Crne Gore, Miloško Spajić, dok je potpisnik u ime Vlade Mađarske predsjednik Vlade Viktor Orban.

Zaključivanje ovog međunarodnog ugovora proizilazi iz potrebe da se unaprijede i osnaže prijateljski odnosi i saradnja između Crne Gore i Mađarske. Sporazum ima za cilj promociju zajedničkog razvoja i partnerstva u ključnim oblastima, naročito u sektoru infrastrukture i ekonomije, kroz korišćenje stručnih kapaciteta i iskustava obje zemlje.

Na temelju principa poštovanja suvereniteta i zajedničkih interesa, a u skladu sa međunarodnim obavezama Mađarske prema Evropskoj uniji i Crne Gore prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, ovaj Sporazum doprinosi jačanju bilateralnih odnosa i usklađenosti sa međunarodnim normama.

Sporazum jasno definiše prava i obaveze strana u pogledu finansiranja, angažovanja izvođača, donošenja neophodnih zakonodavnih mjera i realizacije infrastrukturnih projekata, uključujući razvoj željezničke pruge i auto-puta. Mađarske kompanije će biti glavni izvođači i operateri, uz poseban režim angažovanja bez javnih nabavki, a u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Crne Gore.

Zajednički infrastrukturni projekti imaju strateški značaj i kvalifikuju se kao investicije od posebnog značaja za ekonomiju obje države. Sprovođenje projekata je u potpunosti usklađeno sa pravnim okvirima EU i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Sporazum se zaključuje na period od pet godina, osim ako se ranije raskine uz pismeno obavještenje. Raskid stupa na snagu šest mjeseci od prijema obavještenja, čime se obezbjeđuje sigurnost i transparentnost saradnje.

IV PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE UGOVORA

Za izvršavanje Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

V POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključenje navedenog međunarodnog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VI RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ne postoje razlozi za donošenje navedenog propisa po hitnoj proceduri.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA

NAZIV PROPISA

Nacrt sporazuma o saradnji u oblastima infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
Sporazum ima za cilj unapređenje bilateralne saradnje između Crne Gore i Mađarske, posebno u oblasti infrastrukturnih projekata (željeznica i autoput), kako bi se podstakao ekonomski razvoj i obezbijedila saradnja između država i njihovih privrednih subjekata.
- Koji su uzroci problema?
Nedostatak pravnog i institucionalnog okvira koji bi jasno definisao uslove saradnje, partnerstva, finansiranja i realizacije strateških infrastrukturnih projekata između dvije države.
- Koje su posljedice problema?
Bez ovog Sporazuma moglo bi doći do usporavanja ili otežane realizacije infrastrukturnih projekata, smanjene saradnje, slabijeg privrednog razvoja i gubitka prilika za unapređenje ekonomskih odnosa.
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
Prvenstveno građani obje države, kojima je usporen ili otežan razvoj infrastrukture i ekonomski napredak, kao i preduzeća koja ne mogu u potpunosti iskoristiti potencijal međunarodne saradnje.
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
Bez Sporazuma, saradnja bi ostala fragmentirana i nesistematska, a infrastrukturni projekti bi mogli biti realizovani sporije, sa većim rizicima i manjim nivoom koordinacije i finansijske podrške.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

-Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Jačanje bilateralnih odnosa zasnovanih na principima suvereniteta i uzajamne koristi, podsticanje saradnje u infrastrukturnim projektima (željeznica, autoput).

Olakšavanje učešća mađarskih investitora i izvođača.

Promovisanje razvoja privrede i inovacija kroz tehničko-ekonomske zone, MSP i digitalnu transformaciju.

Osiguranje pravnog okvira za realizaciju strateških projekata.

-Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Usklađenost sa postojećim strategijama ili programima Vlade
Ciljevi su usklađeni sa principima Povelje UN, međunarodnog prava, kao i bilateralnim okvirnim sporazumom iz 2019. godine o saradnji u oblasti infrastrukturnih projekata.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema:

- Status quo: Nastavak bez formalnog sporazuma i pravnog okvira.
- Neregulatorna opcija: Neformalna saradnja bez potpisivanja sporazuma.
- Preferirana opcija: Potpisivanje ovog Sporazuma koji pruža jasan pravni okvir, definisane uslove saradnje, finansiranje i učešće investitora.

Obrazloženje preferirane opcije:

- Sporazum omogućava institucionalizovan, transparentan i efikasan pristup saradnji i realizaciji infrastrukturnih projekata, što direktno doprinosi ekonomskom razvoju i prosperitetu obje države.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Pozitivni uticaji:

Privreda i investitori dobijaju jasne uslove za saradnju i učešće u projektima.

Građani dobijaju bolje infrastrukturne usluge i ekonomske koristi.

Države jačaju bilateralne odnose i međunarodni ugled.

Negativni uticaji:

Potencijalni administrativni troškovi u sprovođenju zakonskih mjera.

Rizici povezani sa finansijskim obavezama i upravljanjem projektima.

Troškovi primjene propisa za građane i privredu:

Građani i privreda neće imati troškova po osnovu ovog sporazuma. Malim i srednjim preduzećima omogućena je mogućnost uključivanja u saradnju i tržišnu konkurenciju.

Da li pozitivne posljedice opravdavaju troškove?

Da, jer infrastrukturni projekti doprinose dugoročnom ekonomskom razvoju, zapošljavanju i tehnološkom napretku.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Da, kroz podsticanje MSP i saradnju među preduzećima obje države.

Procjena administrativnih opterećenja i biznis barijera:

Sporazum predviđa zakonske mjere koje mogu predstavljati administrativne zahtjeve, ali su one neophodne za efikasnu realizaciju i nisu previsoke u odnosu na koristi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija Sporazuma između Vlade Mađarske i Vlade Crne Gore neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za njegovu realizaciju. Projekti koji su definisani Sporazumom, poput razvoja željeznice i autoputa, planiraju se realizovati uz finansijsku podršku i investicije koje će biti posebno definisane u posebnim finansijskim sporazumima i kroz uključivanje privatnih partnera, čime se izbjegava direktan finansijski teret za državni budžet.

Takođe, u vezi sa sprovođenjem Sporazuma nisu predviđene promjene u budžetu Crne Gore, niti donošenje podzakonskih akata koji bi proizveli dodatne finansijske obaveze za državni budžet.

Iako Sporazum sam po sebi ne generiše neposredne prihode za budžet, očekuje se da će dugoročno unapređenje infrastrukturnih kapaciteta i razvoj privrede pozitivno uticati na ekonomski rast i poreske prihode.

Metodologija finansijske procjene zasniva se na analizi finansijskih tokova kroz specifične investicione sporazume, dok se problemi u preciznom obračunu troškova i prihoda još uvijek ne mogu očekivati, jer je Sporazum okvirnog karaktera.

Ministarstvo finansija nije imalo nikakvih sugestija na predlog Nacrta sporazuma o saradnji u oblasti telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona.

Sve u svemu, Sporazum je dizajniran tako da ne opterećuje budžet Crne Gore dodatnim sredstvima, već omogućava realizaciju infrastrukturnih projekata kroz partnerske finansijske aranžmane.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Tokom pripreme Sporazuma između Vlade Mađarske i Vlade Crne Gore, sprovedene su konsultacije sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući i Ambasadu Mađarske u Crnoj Gori. Saradnja sa ambasadom omogućila je direktnu razmjenu

informacija i mišljenja, kao i bolje razumijevanje potreba i očekivanja mađarske strane, što je doprinijelo kvalitetnijem oblikovanju Sporazuma.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
 - **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
 - **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
 - **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Za efikasnu implementaciju Sporazuma između Vlade Mađarske i Vlade Crne Gore neophodno je prepoznati moguće prepreke koje mogu uticati na realizaciju projekata. Među potencijalnim izazovima su pravne i administrativne barijere, kao i kašnjenja u donošenju potrebnih odluka i koordinaciji između relevantnih institucija.
- Kako bi se prevazišle ove prepreke, predviđene su kontinuirane mjere praćenja i koordinacije među nadležnim tijelima obje strane. Takođe, planira se aktivno uključivanje svih relevantnih aktera u procesu realizacije projekata, uz redovne konsultacije i razmjenu informacija, što će omogućiti pravovremeno prepoznavanje i rješavanje eventualnih problema.
- Glavni indikatori uspjeha biće ostvarenje planiranih infrastrukturnih projekata u definisanom roku, kvalitet izvedenih radova, kao i ekonomski efekti koje projekti donose za obje države, posebno kroz unapređenje privredne saradnje i razvoj regionalne infrastrukture.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zadužene nadležne institucije Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske, uz mogućnost angažovanja nezavisnih eksperata ili zajedničkih radnih grupa, kako bi se osigurala objektivnost i transparentnost u ocjeni realizacije Sporazuma.
- Ovakav pristup omogućava pravovremeno donošenje korektivnih mjera i osigurava da ciljevi Sporazuma budu ispunjeni na obostranu korist i dugoročni razvoj.

Datum i mjesto

23.06.2025.godine

Starješina

